

DOI: https://doi.org/10.32782/inclusive_economics.9-18
УДК 338.1

Фісуненко П. А.

доктор економічних наук, доцент,
декан економічного факультету,
професор кафедри девелопменту нерухомості,
фінансів, обліку та маркетингу,
Навчально-науковий інститут
«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури
«Українського державного університету науки і технологій»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1339-5860>

Берестюк М. В.

аспірант,
Навчально-науковий інститут
«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури
«Українського державного університету науки і технологій»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-5640-0005>

ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИЯВЛЕННЯ ДОМІНАНТ ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Стаття присвячена вивченню актуального в сучасних умовах питання, яке стосується дослідження наявних тенденцій функціонування економіки та виявлення домінант цифрового розвитку. Встановлено, що стрімке зростання цифрових технологій сприяє їхньому перетворенню на стратегічний ресурс підвищення конкурентоспроможності держав, регіонів та підприємств. Метою дослідження стала побудова послідовності до визначення домінант цифрового розвитку економіки України. Обґрунтовано доцільність використання гіпотетично-дедуктивного підходу для виявлення домінант цифрового розвитку, який передбачає використання широкого спектру загальнонаукових та спеціальних методів. Наведено авторське бачення сутності концепції домінант цифрового розвитку. Запропоновано послідовність визначення домінант цифрового розвитку економіки на основі гіпотетично-дедуктивного підходу, що складається з підготовчого, пошуково-аналітичного та версифікаційного етапів.

Ключові слова: розвиток економіки, цифровізація, цифрова-трансформація, цифровий розвиток, домінанти, гіпотетично-дедуктивний підхід.

Pavlo Fisunenکو, Mykola Berestyuk

Prydniprovskа State Academy of Civil Engineering and Architecture
The Ukrainian State University of Science and Technologies

THE SEQUENCE OF IDENTIFYING DOMINANTS OF ECONOMY'S DIGITAL DEVELOPMENT

Introduction. The article is devoted to the study of a relevant problem of the study of existing trends and the identification of digital development dominants. It is established that the rapid growth of digital technologies contributes to their transformation into a strategic resource for increasing the competitiveness of states, regions and enterprises. It is proved that the study of digital development and its dominants acquires special importance. **Purpose.** The main purpose of the article is to develop a sequence for determining the digital development dominants in the Ukrainian economy. **Methods.** The study is based on the analysis of scientific works of leading scientists devoted to the study of digital development, processes of digitalization and digital transformation. The use of comparative analysis allowed analyzing the main directions and features of the study of the digital economy and digital development. The feasibility of using a hypothetical-deductive approach to identify the digital development dominants, which involves the use of a wide range of general scientific and special methods, is substantiated. Among such methods are methods of goal-setting, data collection and systematization, quantitative and qualitative data processing, statistical analysis, trend analysis and hypothesizing. **Results.** It has been established that scientists associate digitalization, digital transformation and development with new opportunities for socio-economic systems. These processes create conditions for improving infrastructure, the emergence of new business models, the formation and strengthening of competitive advantages, the efficiency of resource use increasing, the sustainable development ensuring, etc. The author's vision of the essence of the concept of digital development dominants is given. The sequence of identifying the dominants of digital development of the economy based on a hypothetical-deductive approach consisting of preparatory, search-analytical and versification stages is proposed. **Conclusion.** The proposed approach to identifying the dominants of digital development of the economy allows to

identify a wide range of digital development dominants. In the future, it is advisable to establish the reasons for the deployment of these trends, the characteristics of the economy, the formation of which they contribute to.

Keywords: *economic development, digitalization, digital transformation, digital development, dominants, hypothetical-deductive approach.*

Постановка проблеми та її актуальність. Сучасний етап розвитку економіки характеризується стрімким зростанням ролі цифрових технологій, що перетворилися з ефективного інструменту для окремих бізнес-процесів на стратегічний ресурс підвищення конкурентоспроможності держав, регіонів та підприємств. У цих умовах особливого значення набуває дослідження домінант цифрового розвитку економіки – ключових факторів, що визначають темпи, напрями та його результативність.

Актуальність цього напрямку досліджень зумовлена кількома чинниками. По-перше, цифровізація є глобальним трендом, який впливає на економічний розвиток та зміцнення інноваційного потенціалу. По-друге, розуміння домінант цифрового розвитку дозволяє формувати ефективні стратегії державної політики, спрямовані на розвиток інфраструктури, підвищення рівня цифрових компетентностей населення та інтеграцію національної економіки у світовий цифровий простір. По-третє, для України, яка перебуває у стані війни, визначення таких домінант є важливим інструментом прискорення процесів модернізації, підвищення конкурентоспроможності та забезпечення економічної безпеки в тому числі.

Враховуючи викладене, вивчення домінант цифрового розвитку економіки є актуальним напрямком дослідження, що дозволяє не лише ідентифікувати ключові чинники технологічних змін, але й сформулювати науково обґрунтовані рекомендації щодо адаптації національних економічних стратегій до умов цифровізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За останні роки наукові дослідження цифрового розвитку змінили фокус з технічних інструментів на системні чинники: інституційні основи, людський капітал, інформаційну інфраструктуру, кібербезпеку та інші.

Питання цифрового розвитку економіки є предметом активного наукового пошуку як в Україні, так і за кордоном. Серед українських дослідників варто відзначити праці Акименко О., Петровської А., Скритського Д. та Жолобецької М. [6], які вивчають цифровий розвиток з точки зору його ролі у підвищенні міжнародної конкурентоспроможності України; Мельник О. [3], яка аналізує вплив цифровізації на структурні трансформації економіки та інноваційний розвиток; Федулової Л. [4], що вивчає взаємозв'язок цифрової економіки та національної конкурентоспроможності; Князева С. [2], який досліджує цифрові платформи та їх роль у бізнес-мо-

делях; Якубовського О. [5], який акцентує увагу на цифровій трансформації державного управління та фінансової сфери. Також значний внесок у розвиток методології цифрової економіки зробили Григорук Т. та Вишневський В. [1], які аналізують перспективи індустрії 4.0 в Україні, Колупаєва І. та Тешева Л. [13], які досліджують асиметрію та конвергенцію у розвитку цифрових технологій у країнах ЄС, Краус К., Краус Н. та Семенович Б. [14], що вивчають мультиколінеарність між рівнем цифрової конкурентоспроможності країни та впливовими змінними, а також Василенко Л., Кечінова О., Скороход О. [21], які присвятили своє дослідження вивченню інноваційних тенденцій в розвитку цифрового суспільства.

Серед зарубіжних учених, які досліджують цифровий розвиток економіки, варто виокремити Schwab К. [19], засновника Всесвітнього економічного форуму, автора концепції Четвертої промислової революції; Castells М. [10], який вивчає інформаційну економіку та мережеве суспільство; Khan Н. [12], що акцентує увагу на необхідності поширення цифровізації; Rosário А.М., Lopes Р.Р., Rosario F. [18], які досліджують вплив цифрового розвитку на сталий розвиток; Brynjolfssoni Е. та McAfee А. [9], які аналізують вплив цифрових технологій на продуктивність і ринок праці; Tapscott D. [20], який зосередив свої дослідження цифрових мереж і блокчейн-економіки. Також окремі аспекти цифрового розвитку розглянуто в роботах таких вчених, як Antonijević М., Bradić-Martinović А., Banović J., Ivanović Đ. [7], Barlybaeva S.H., Ayapbergenova А. [9], Hatuwal А. [11], Li J., Li Zh., Dong F., Wu H. [15], Ma Y., Liu Y., Li Y. [16], Ren L., Wu J., Wang Y. [17]

Аналіз цих праць свідчить, що цифровий розвиток економіки розглядається крізь призму різних аспектів, але його домінанти ще недостатньо вивчені.

Мета статті полягає у побудові послідовності до визначення домінант цифрового розвитку економіки України з використанням гіпотетично-дедуктивного підходу та з урахуванням визначальних тенденцій та національних особливостей.

Інформаційною базою дослідження стали наукові праці провідних вчених, присвячені вивченню цифрового розвитку, процесів цифровізації та цифрової трансформації та виявленню їхнього впливу на функціонування соціально-економічних систем. В дослідженні використано метод компаративного аналізу для виявлення основних напрямків та особливостей дослідження цифрової економіки та цифрового розвитку. Обґрунтовано використання для

виявлення домінант цифрового розвитку гіпотетично-дедуктивного підходу, що потребує застосування широкого кола загальнонаукових та спеціальних методів, а саме: методів цілепокладання, збору та систематизації даних, кількісної та якісної обробки даних, статистичного аналізу, трендового аналізу та гіпотезування.

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою формування методичного підходу до виявлення домінант цифрового розвитку економіки слід більш детально зупинитися на наступних висновках як зарубіжних, так і українських учених.

В роботі Акименко О., Петровської А., Скритського Д. та Жолобецької М. констатується, що основні технологічні тенденції, які характеризують цифрову економіку (гіперзв'язок, суперкомп'ютери, хмарні обчислення, кібербезпека та розумні продукти), створили світ, де традиційні межі між продуктами та послугами більше не існують. Автори вбачають наслідком таких перетворень можливість взаємодії між людьми, підприємствами та суспільством у режимі реального часу та у більш дружній, інтелектуальній та адаптивній атмосфері. Важливим висновком, до якого приходять науковці, є наявність у концепції цифрової трансформації трьох основних переваг. Такі переваги стосуються будь-якого типу бізнесу та включають: підвищення ефективності існуючої інфраструктури; появу якісно нових бізнес-моделей; збільшення доходів або зниження витрат в існуючих бізнес-моделях [6].

Khan Н. пов'язує нові можливості для країн, що розвиваються, в першу чергу, з поширенням досягнень цифрового розвитку. В цифрову епоху такі країни можуть не просто розвинути свій сектор інноваційно-комунікаційних технологій, а й створити на цій основі власні інноваційні системи, які стануть запорукою формування вагомих конкурентних переваг в умовах глобального конкурентного ринкового середовища. Водночас, автор наголошує, що відданість шляху розвитку ІКТ повинна поєднуватись із відкритістю та сильним управлінням. Крім того, необхідно чітко усвідомлювати перешкоди на цьому шляху та необхідність як залучення економічних ресурсів, так і інституційних перетворень [12].

Такі науковці, як Rosário A. M., Lopes P. R., Rosario F. вважають, що саме новітні технології, такі як штучний інтелект, блокчейн та Інтернет речей, допомагають забезпечувати сталий розвиток, орієнтований на довгострокову підтримку ефективного управління ресурсами. Ці досягнення, з одного боку, дозволяють проводити більший обсяг професійного навчання, збільшуючи кількість кваліфікованих фахівців, а з іншого боку, сприятимуть торговельному обміну, розвитку економіки [18]. З огляду на це, цифровий розвиток, за умови його розумного

використання, слугує вирішальним важелем для вирішення найнагальніших світових імперативів сталого розвитку.

Barlybaeva S. H., Ayapbergenova A. досліджують інноваційний шлях розвитку країни на основі цифровізації на прикладі Казахстану. Автори зазначають, що країна обрала інноваційний шлях розвитку комунікаційних технологій в період глобалізації та цифрової революції. Основу для просування по даному шляху формує цифрова трансформація, яка сприяє перетворенням в інформаційній інфраструктурі країни та медіа просторі [8]. Як наслідок суспільство поступово переходить на новий рівень розвитку в контексті цифровізації інформаційного простору країни.

Ren L., Wu J., Wang Y. в роботі, присвяченій розвитку талантів в умовах цифрової економіки, справедливо зауважують, що зі швидким розвитком глобальних цифрових технологій цифрова трансформація стала чіткою тенденцією у складному та невизначеному розвитку сучасної світової економіки та суспільства [17]. При цьому, головна увага дослідників прикута до проблеми розвитку цифрових талантів на основі систематичного навчання, особливо з метою формування управлінських талантів з цифровим мисленням та лідерством, що є запорукою якісного розвитку цифрової економіки.

Варто відзначити цікаве дослідження Василенко Л., Кечиной О., Скороход О., присвячене інноваційним тенденціям розвитку цифрового суспільства. На думку авторів, тенденції еволюційного розвитку цифрового суспільства формують «фрактальні канали» поширення нових параметрів порядку та включають: потребу в креативній людині в цифровому суспільстві; феномен віртуальної колективної суб'єктивності в цифровому просторі; елементи суб'єктивності штучно створених акторів за допомогою штучного інтелекту (Техно-Суб'єктів) [21].

Критичний огляд цифрового розвитку та глобальної цифрової нерівності, проведений Natuwal A., засвідчив, що швидкі темпи цифрового розвитку призвели до безпрецедентних технологічних інновацій, таких як розгортання мереж 5G, досягнення у сфері штучного інтелекту (ШІ) та широке впровадження хмарних та периферійних обчислень. При цьому, цифровий розвиток визначається автором, як складний процес, який включає не лише розгортання технологічної інфраструктури, але й інтеграцію цифрових послуг в економічну, соціальну та культурну сфери. Головними ж напрямками такого розвитку на сучасному етапі автор вбачає у використанні технологій для стимулювання економічного зростання, покращення державних послуг та покращення управління [11].

Ma Y., Liu Y., Li Y. наголошують, що ефективність цифрової економіки може характеризувати її розвиток. При цьому рушійними силами розвитку є економічна база, втручання уряду та рівень комунікації, а також інвестиції у дослідження, академічні результати та фактор цифрового фінансування, що поступово посилювався, створюючи механізм, де внутрішні та зовнішні елементи спільно сприяють пов'язаним та скоординованим відносинам [16].

Цікаве дослідження зв'язку між розвитком країни та рівнем її цифрових навичок проведене науковцями Antonijević M., Bradić-Martinović A., Banović J., Ivanović Đ. Дослідники із застосуванням інструментарію кореляційно-регресійного аналізу доводять наявність статистично значущої сильної позитивної лінійної залежності між цими показниками. Результати підкреслюють важливість розширення доступу до цифрових технологій та інфраструктури, а також необхідність залучення інвестицій в освіту та навчання цифровим навичкам, що може ефективно сприяти розвитку країни [7].

Kolupaieva I., Tiesheva L., досліджуючи окремі аспекти цифрового розвитку в країнах ЄС, наголошують на необхідності забезпечення розвитку цифрових технологій, що може стати запорукою підвищення конкурентоспроможності країн. При цьому, автори доводять, що пріоритетом має бути не забезпечення глобальної інклюзивності та конвергенції цифрових технологій між усіма країнами ЄС, а досягнення конвергенції всередині країни. Важливим висновком з дослідження науковців є розуміння того, що акцент у розвитку цифрових технологій та ліквідації цифрового розриву між малими та великими компаніями зміщується з розвитку транзакційних технологій на інформаційні та операційні, оскільки розвивається цифровізація країн [13].

Науковці Li J., Li Zh., Dong F., Wu H. вважають, що саме в процесі розвитку цифрової економіки формується адаптивне та спільне середовище, яке полегшує балансування економічного розвитку та екологічного управління. Автори відзначають, що є позитивний зв'язок між ефективністю сталого розвитку та цифрової економіки та з метою зменшення розриву в цих сферах більшості країн варто підвищити ефективність на технічному та управлінському рівнях [15].

Краус К., Краус Н. та Семенович Б. доводять, що країни з вищим рівнем цифрового розвитку, різноманітними цифровими технологіями та інноваціями мають кращі шанси на сталий економічний розвиток, добробут та процвітання, а також нові можливості для посилення своїх цифрових конкурентних переваг та гармонізації соціально-економічної ситуації [14].

Таким чином, наукові напрацювання як зарубіжних, так і українських учених, формують комплексне бачення домінант цифрового розвитку економіки, охоплюючи інституційні, технологічні, соціальні та безпекові аспекти цього процесу. Їхні дослідження створюють підґрунтя для формування ефективних стратегій цифрового розвитку в умовах глобалізації та зростання ролі інформаційних технологій.

Слід зазначити, що домінантами розвитку слід вважати його визначальні тенденції, спричинені еволюційно-обумовленими перетвореннями, що знаходять прояв у формуванні певних характеристик економіки та можуть мати суттєвий вплив на неї в майбутньому.

Для виявлення домінант цифрового розвитку пропонується застосувати гіпотетично-дедуктивний підхід, із використанням якого побудувати відповідну послідовність (рис. 1).

Перший етап запропонованого підходу, який є підготовчим, передбачає визначення мети дослідження, яка може бути сформульована як виявлення домінант цифрового розвитку, здійснення збору даних, що характеризують зміни в економіці, пов'язані з цифровим розвитком, а також первинної обробки даних та подання у зручному для використання вигляді.

На другому, пошуково-аналітичному етапі, передбачено здійснення аналізу зібраних даних, оцінки рівня та динаміки досліджуваних явищ та виявлення тенденцій, що характерні для даного етапу цифрового розвитку. Крім того, на даному етапі мають бути сформульовані гіпотези щодо віднесення виявлених тенденцій до домінант цифрового розвитку.

На третьому етапі, який пропонується називати верифікаційним, здійснюється визначення критеріїв віднесення тенденцій до домінант цифрового розвитку, підбір індикаторів перевірки висунутих гіпотез на відповідність критеріям. Після чого здійснюється підтвердження або спростування гіпотез та формування переліку домінант цифрового розвитку.

Висновки. Таким чином, встановлено, що низка чинників, серед яких поширення Інтернету речей, хмарних обчислень, штучного інтелекту та інших інновацій, не лише змінює структуру виробництва та споживання, а й формує нові моделі взаємодії між економічними суб'єктами. Це призводить до підвищення значущості цифрових технологій в економіці, поступового переходу на шлях цифрового розвитку. Водночас, постає актуальне завдання щодо визначення ключових домінант такого розвитку, вирішення якого потребує формування відповідних теоретико-методологічних основ.

Запропонований підхід до виявлення домінант цифрового розвитку економіки базується на дотриманні певної послідовності взаємопов'язаних етапів

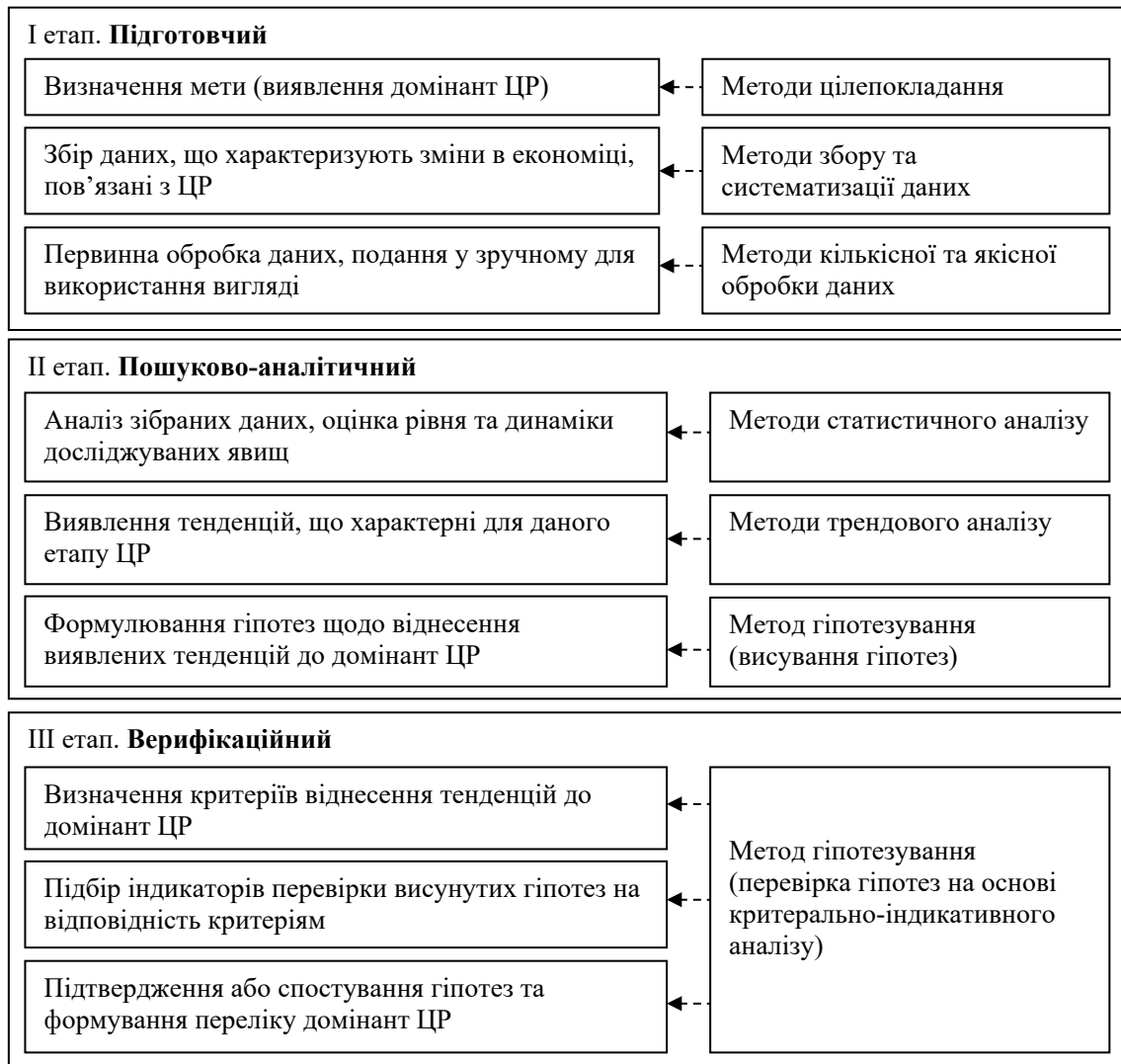

Рис. 1. Послідовність виявлення домінант цифрового розвитку (ЦР) економіки на основі гіпотетично-дедуктивного підходу

Джерело: побудовано авторами

дослідження та дозволяє визначити широкий спектр домінант, що формують визначальні тенденції цифрового розвитку, вплив яких на функціонування сфери будівництва потребує більш детального вивчення. В подальшому, доцільно встановити при-

чини розгортання цих тенденцій, характеристики економіки, формуванню яких вони сприяють, оцінити наявні та спрогнозувати майбутні впливи домінант цифрового розвитку на функціонування сфери будівництва.

Література:

1. Григорук Т.С., Вишневецький В.П. Перспективи розвитку індустрії 4.0 в Україні. *Економіка і прогнозування*. 2020. № 4. С. 45–54.
2. Князєв С.О. Цифрові платформи як основа нових бізнес-моделей. *Економічний часопис-XXI*. 2021. № 6–7. С. 45–49.
3. Мельник О.В. Цифровізація економіки: виклики та перспективи розвитку. *Економіка та держава*. 2021. № 3. С. 12–17.
4. Федулова Л.І. Цифрова економіка: структурні зміни та конкурентоспроможність. *Економіка України*. 2020. № 8. С. 3–19.
5. Якубовський О.М. Цифрова трансформація у сфері державного управління. *Вісник економічної науки України*. 2022. № 1. С. 27–32.
6. Akymenko O., Petrovska A., Zholobetska M., Skrytskyi D. Digital Development of The Economy And Its Role In Improving The International Competitiveness Of Ukraine. *International Journal of Advanced Science and Technology*. 2020. Vol. 29. № 8. P. 2290–2296.

7. Antonijević M., Bradić-Martinović A., Banović J., Ivanović Đ. Is There a Relationship Between Country Development and Citizens' Level of Digital Skills? *Economic Analysis: journal of emerging economies*. 2023. Vol. 56. №1. P. 57–68. DOI: <https://doi.org/10.28934/ea.23.56.1>. pp 57–68 (дата звернення: 14.08.2025).
8. Barlybaeva S.H., Ayapbergenova A. Digital Kazakhstan – an innovation way of development. *Herald of journalism*. 2025. Vol. 76. №2. P. 147–154.
9. Brynjolfsson E., McAfee A. The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies. New York : W.W. Norton & Company, 2014. 306 p.
10. Castells M. The Rise of the Network Society. 2nd ed. Oxford : Wiley-Blackwell, 2010. 656 p.
11. Hatuwal A. Bridging Progress and Parity: A Critical Review of Digital Development and the Global Digital Divide. *International Journal of Social Science Research and Review*. 2025. Vol. 8(6). P. 74–85. DOI: <https://doi.org/10.47814/ijssrr.v8i6.2654> (дата звернення: 14.08.2025).
12. Khan H. Digital Development: Challenges and Prospects. *GSIS University of Denver*. Denver. 2002. Co. 80208. URL: <https://www.cirje.e.u-tokyo.ac.jp/research/workshops/papers/khan/khan1.pdf> (дата звернення: 14.08.2025).
13. Kolupaieva I., Tiesheva L. Asymmetry and convergence in the development of digital technologies in the EU countries. *Equilibrium*. 2023. Vol. 18. № 3. P. 687–716. DOI: <https://doi.org/10.24136/eq.2023.022> (дата звернення: 14.08.2025).
14. Kraus K., Kraus N., Semenovych B. Investigating multicollinearity between country's level of digital competitiveness and influencing variables. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2025. Vol. 11. № 2. P. 35–46. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2025-11-2-35-46> (дата звернення: 14.08.2025).
15. Li J., Li Zh., Dong F., Wu H. How to efficiently enhance sustainable development through the digital economy? Evidence from 60 countries. *Economic Change and Restructuring, Springer*. 2025. Vol. 58. №1. P. 1–29. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10644-024-09841-4> (дата звернення: 14.08.2025).
16. Ma Y., Liu Y., Li Y. Study on the coupling relationship between the concept diffusion of “digital economy” and development of regional digital economy. *Discover Sustainability*. 2025. Vol. 6. №1. DOI: <https://doi.org/10.1007/s43621-025-01395-3> (дата звернення: 14.08.2025).
17. Ren L., Wu J., Wang Y. Research Landscape of Sustainable Development of Digital Talents in the Era of Digital Economy. *Journal of Educational Research and Policies*. 2025. Vol.7. Issue 3. P. 155–172. DOI: [https://doi.org/10.53469/jerp.2025.07\(03\).26](https://doi.org/10.53469/jerp.2025.07(03).26) (дата звернення: 14.08.2025).
18. Rosário A.T., Lopes P.R., Rosário F.S. How Digital Development Leverages Sustainable Development. *Sustainability*. 2025. Vol. 17. 6055. DOI: <https://doi.org/10.3390/su17136055> (дата звернення: 14.08.2025).
19. Schwab K. The Fourth Industrial Revolution. Geneva : World Economic Forum, 2016. 172 p.
20. Tapscott D. Blockchain Revolution: How the Technology Behind Bitcoin and Other Cryptocurrencies Is Changing the World. New York : Penguin, 2016. 368 p.
21. Vasilenko L., Kechinova O., Skorokhod O. Innovative Trends in the Development of Digital Society. *Digital Transformation of Socio-Economic and Technical Systems: Theory and Practice*. 2025. P. 3–13. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-85608-2_1 (дата звернення: 14.08.2025).

References:

1. Hryhoruk T.S., Vyshnevskiy V.P. (2020) Perspektyvy rozvytku industrii 4.0 v Ukraini [Prospects for the development of industry 4.0 in Ukraine]. *Ekonomika i prohnouzuvannia – Economics and forecasting*, vol. 4, pp.45–54.
2. Kniaziev S.O. (2021) Tsyfrovi platformy yak osnova novykh biznes-modelei [Digital platforms as the basis of new business models]. *Ekonomichnyi chasopys-XXI – Economic Journal-XXI*, vol.6–7, pp. 45–49.
3. Melnyk O.V. (2021) Tsyfrovizatsiia ekonomiky: vyklyky ta perspektyvy rozvytku [Digitalization of the economy: challenges and prospects for development]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and state*, vol.3, pp.12–17.
4. Fedulova L.I. (2020) Tsyfrova ekonomika: strukturni zminy ta konkurentospromozhnist [Digital economy: structural changes and competitiveness]. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*, vol.8, pp. 3–19.
5. Iakubovskiy O.M. (2022) Tsyfrova transformatsiia u sferi derzhavnoho upravlinnia [Digital transformation in the sphere of public administration]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy – Bulletin of economic science of Ukraine*, vol.1, pp.27–32.
6. Akymenko O., Petrovska A., Zholobetska M., Skrytskyi D. (2020) Digital Development of The Economy And Its Role In Improving The International Competitiveness Of Ukraine. *International Journal of Advanced Science and Technology*, vol. 29, No.8, pp. 2290–2296.
7. Antonijević M., Bradić-Martinović A., Banović J., Ivanović Đ. (2023) Is There a Relationship Between Country Development and Citizens' Level of Digital Skills? *Economic Analysis: journal of emerging economies*, vol. 56, No. 1, pp. 57–68. DOI: <https://doi.org/10.28934/ea.23.56.1>. pp 57–68 (accessed August 14, 2025).
8. Barlybaeva S.H., Ayapbergenova A. (2025) Digital Kazakhstan – an innovation way of development. *Herald of journalism*, vol. 76, No.2, pp. 147–154.
9. Brynjolfsson E., McAfee A. (2014) The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies. New York : W.W. Norton & Company. 306 p.
10. Castells M. (2010) The Rise of the Network Society. 2nd ed. Oxford : Wiley-Blackwell. 656 p.
11. Hatuwal A. (2025) Bridging Progress and Parity: A Critical Review of Digital Development and the Global Digital Divide. *International Journal of Social Science Research and Review*, vol. 8(6), pp.74–85. DOI: <https://doi.org/10.47814/ijssrr.v8i6.2654> (accessed August 14, 2025).

12. Khan H. (2002) Digital Development: Challenges and Prospects. *GSIS University of Denver Denver, Co.* 80208. URL: <https://www.cirje.e.u-tokyo.ac.jp/research/workshops/papers/khan/khan1.pdf> (accessed August 14, 2025).
13. Kolupaieva I., Tiesheva L. (2023) Asymmetry and convergence in the development of digital technologies in the EU countries. *Equilibrium*, vol. 18, No. 3, pp. 687–716. DOI: <https://doi.org/10.24136/eq.2023.022> (accessed August 14, 2025).
14. Kraus K., Kraus N., Semenovych B. (2025) Investigating multicollinearity between country's level of digital competitiveness and influencing variables. *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 11, No. 2, pp. 35–46. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2025-11-2-35-46> (accessed August 14, 2025).
15. Li J., Li Zh., Dong F., Wu H. (2025) How to efficiently enhance sustainable development through the digital economy? Evidence from 60 countries. *Economic Change and Restructuring, Springer*, vol. 58, No.1, pp.1–29. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10644-024-09841-4> (accessed August 14, 2025).
16. Ma Y., Liu Y., Li Y. (2025) Study on the coupling relationship between the concept diffusion of “digital economy” and development of regional digital economy. *Discover Sustainability*, vol. 6, No.1. DOI: <https://doi.org/10.1007/s43621-025-01395-3> (accessed August 14, 2025).
17. Ren L., Wu J., Wang Y. (2025) Research Landscape of Sustainable Development of Digital Talents in the Era of Digital Economy. *Journal of Educational Research and Policies*, vol.7, issue 3, pp. 155–172. DOI: [https://doi.org/10.53469/jerp.2025.07\(03\).26](https://doi.org/10.53469/jerp.2025.07(03).26) (accessed August 14, 2025).
18. Rosário A.T., Lopes P.R., Rosário F.S. (2025) How Digital Development Leverages Sustainable Development. *Sustainability*, vol. 17, 6055. DOI: <https://doi.org/10.3390/su17136055> (accessed August 14, 2025).
19. Schwab K. (2016) The Fourth Industrial Revolution. Geneva : World Economic Forum. 172 p.
20. Tapscott D. (2016) Blockchain Revolution: How the Technology Behind Bitcoin and Other Cryptocurrencies Is Changing the World. New York : Penguin. 368 p.
21. Vasilenko L., Kechinova O., Skorokhod O. (2025) Innovative Trends in the Development of Digital Society. *Digital Transformation of Socio-Economic and Technical Systems: Theory and Practice*, pp. 3–13. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-85608-2_1 (accessed August 14, 2025).

Стаття надійшла до редакції 15.08.2025 р.